

merkt gij daaraan, dat de zomer nabij is. Zo moet ook gij, wanneer gij dit alles ziet, opmerken, dat het nabij is, voor de deur" ¹⁰). In ieder geval kan nu niet meer tegenover de Chiliastische verwachtingen een beroep worden gedaan op het feit dat de Zionistische hoop telkens verijdelde werd ¹¹). De staat Israël is er. Maar of in de totstandkoming van dien staat inderdaad een vervulling van een profetische toezegging des Bijbels moet worden gezien is daarmede nog niet beslist; het vraagstuk is niet zo eenvoudig als menigeen wellicht geneigd is te menen.

Dat er in de Heilige Schrift, althans in het Oude Testament, meermalen over het herstel van een nationale toekomst voor het volk Israël gesproken wordt, is een feit waarvoor niemand blind kan zijn. Ik zeg met nadruk: althans in het Oude Testament; want het Nieuwe Testament gewaagt van een nationaal herstel van Israël zeker niet. Hoe men ook denken moge over de uitlegging van de in dit verband vooral in aanmerking komende plaats Rom. 11 : 26, en met name over de betekenis van de uitdrukking „gans Israël" ¹²), één ding staat toch wel vast, dat hier niets gezegd wordt over een herstel van Israëls volksbestaan of over een terugkeer naar Palestina ¹³): het gebezigde werkwoord „zal behouden worden" ¹⁴) ziet op de verkrijging van het geestelijk heil in Christus, zoals uit het gehele verband duidelijk blijkt, alsmede uit de aanhaling uit het O. T. die er aan toegevoegd wordt:

„De Verlosser zal uit Sion komen,
Hij zal goddeloosheden van Jakob afwenden,
En dit is mijn verbond met hen,
Wanneer Ik hunne zonden wegneem" ¹⁵).

En dat wat in Openb. 20 : 9 gezegd wordt van „de legerplaats der heiligen en de geliefde stad" allerm minst reden geeft om daarin een terugkeer van de Joden naar Palestina verondersteld te vinden (uitdrukkelijk vermeld wordt die zeker niet), is volkomen duidelijk uit den gansen